

Pro tajemníka ÚV KSČ s. M. Beňu
ke schválení

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE č. 6

Určeno pro členy a kandidáty předsednictva,
členům sekretariátu ÚV KSČ

M. Jany

Č. j.: III/153/1979

Počet listů: 14

Počet výtisků: 26

Den vydání: 3. října 1979

O B S A H

1. Informace o politické situaci v krajích k 2. říjnu 1979
 2. Z jednání stranických orgánů
 3. Přehled o účasti zástupců ÚV KSČ na práci nižších stranických orgánů a organizací a na shromážděních pracujících v I. pololetí 1979
-

1. Informace o politické situaci v krajích k 2. říjnu 1979

Podle zpráv krajských /městských/ výborů KSČ stranické, hospodářské a státní orgány a organizace vyvíjejí úsilí k zabezpečení plánovaných úkolů letošního roku a k vytvoření všech podmínek pro přijetí plánu na rok 1980. Velká pozornost je věnována přípravě na zimní období. V zemědělských závodech se soustřeďují hlavně na sklizeň okopanin, zasetí ozimého obilí a k zajištění nákupu masa, mléka a vajec. Dosaženými výsledky a východisky pro další zkvalitnění práce strany, hospodářských a státních orgánů a organizací se zabývaly porady tajemníků krajských /městských/ výborů KSČ. Krajské a okresní výbory strany hodnotí průběh pohovorů k výměně členských legitimací KSČ a přijímají opatření k jejich zkvalitnění. Celkovou politickou situaci výrazně ovlivnilo úmrtí a pohřeb armádního generála s. L. Svobody.

x

Ve všech krajích je věnována řada jednání stranických orgánů a organizací, ředitelů podniků, zástupců ZV ROH, SSM zajištění úkolů státního plánu v průmyslu v letošním roce a naplnění směrnice pro rok 1980. Největší pozornost je soustřeďována na ty podniky, které se s plánovanými úkoly nevyrovnávají a nejsou v nich vytvořeny podmínky pro zlepšení současného stavu. Ze zpráv krajských /městských/ výborů vyplývá, že v řadě podniků a závodů se pracující s výrobními ztrátami vyrovnali. Současně se však přes přijatá opatření v některých závodech likvidace vzniklého manka zpomaluje a v jednotlivých ještě prohlubuje, převážně pro nedostatky v materiálně technickém zásobování. Například v Severočeských chemických závodech Lovosice, okres Litoměřice, omezují v důsledku nedodaných surovin /sirouhlíku/ z NSR výrobu kordového vlákna na 50 procent, což způsobuje denní výpadek zboží v hodnotě 500 000 Kčs. Situaci v kraji komplikují také vážné problémy v železniční dopravě, která je limitující pro plnění plánu v n.p.

Válcovny trub a železa Chomutov, Chemické závody ČSSP Záluží a Kovošrot Děčín. Pro odvoz šrotu je v průměru přistavováno pouze 63,3 % plánovaného množství vagónů. Stranické a hospodářské orgány se zabývají také příčinami, které negativně ovlivňují nákladovost výroby, Jsou to hlavně větší fixní náklady v důsledku nižší výroby, vyšší materiálové a jiné náklady vznikající při zajišťování dopravy po vlastní ose namísto po železnici, používání náhradních - dražších materiálů, zejména ve strojírenských podnicích atd. V neposlední řadě zde působí také mzdové vícenáklady, které mají souvislost s nevyužíváním pracovní doby a růstem přesčasů.

Na zasedání OV KSČ Klatovy /Západočeský kraj/ bylo v rámci posuzování přípravy plánu na rok 1980 upozorněno na to, že národnímu podniku KOZAK budou v příštím roce národním podnikem PLEAS Havlíčkův Brod kráceny o 50 % dodávky základní složky t.zv. úpletu, která je nezbytná pro výrobu speciálních pracovních rukavic pro chemický průmysl. Generální ředitelství ani ministerstvo tento rozpor dosud nevyřešilo. Na členské schůzi ZO KSS při Okresním průmyslovém podniku Rimavská Sobota /Středoslovenský kraj/ bylo kriticky poukázáno na nedostatek základního konstrukčního dřevního materiálu pro stolárnu. Dodavatelem je n.p. Dřevona, závod Banská Bystrica. Tento stav může způsobit zastavení výroby v uvedeném provozu /100 pracovníků/.

Východočeský KV KSČ pozitivně hodnotí, že komunisté nejen poukazují ve svých připomínkách na vyskytující se nedostatky v obvodu působnosti organizací, ale hledají cesty k jejich odstraňování. V Orlických strojárnách Rychnov nad Kněžnou kritizovali špatné uskladnění zboží, upozorňovali na vysokou zmetkovitost, nízkou úroveň řídicí práce mistrů a nedostatečné využívání fondu pracovní doby. Stranická organizace v Tesle Týništi uložila vedení závodu zlepšit informovanost pracujících o výrobních problémech.

Průběh zemědělských prací je na základě přijatých harmonogramů pravidelně hodnocen ve stranických, hospodářských orgánech i organizacích. Jsou prováděna operativní opatření k přesunům mechanizačních a dopravních prostředků podle podmínek, potřeb a možností jednotlivých zemědělských podniků. Zvláštní důraz je kladen na urychlení a dodržení kvality všech druhů podzimních prací. V některých krajích není v důsledku nedostatku kvalifikovaných pracovníků zabezpečen u všech strojů vícesměnný provoz. Tento problém se většinou řeší prodlouženými směnami. Zároveň se objevují signály, že nebude zabezpečen odbyt dobré úrody brambor. Z informace Středoslovenského kraje vyplývá, že v okrese Žilina se jedná zhruba o 300 vagónů. Podobně je tomu ve Zvolenu i v dalších okresech tohoto kraje.

Při sklizni, zejména brambor, pomáhají žáci středních škol, odborných učilišť a další brigádníci zabezpečovaní národními výbory a ostatními organizacemi NF. Například pro minulý týden bylo v Severomoravském kraji zajištěno 4 680 brigádníků z krajských a 4 900 z okresních zdrojů. Do sklizně cukrovky nastoupí i příslušníci ČSLA. V okrese Svitavy /Východočeský kraj/ brigádnickou výpomoc při sklizni brambor značně narušuje epidemiologická situace /infekční žloutenka/. Dochází ke snížení počtů žáků ze škol a učilišť. Karanténní opatření vyřazují z činnosti i pracovníky JZD a státních statků.

Plynulý postup prací je ztěžován i nadále nedostatkem některých náhradních dílů:

- Kritický stav je v Severomoravském kraji u samohodných řezaček a třířádkových sklízeců cukrovky. Trvá nízká kvalita prutů vytrásacích dopravníků a vyorávačů brambor dodávaných jako náhradní díly. Chybějí secí stroje i pluhy;
- v Severočeském kraji dochází ve ztížených klimatických podmínkách a vzhledem k vysokým silným porostům kukuřice k časté poruchovosti sklízecích řezaček. Ke sklízecím soupravám na cukrovku nejsou v dostatečném množství k dispozici nože, jejich držáky, coullové řetězy atd. Podobná situace je ve Středočeském a Východočeském kraji. Tyto problémy řeší Krajské zemědělské správy a Ústřední podnik zemědělské techniky;

- v Západoslovenském a Středoslovenském kraji chybějí vyorávače, pluhy, sečky a řezačky na kukuřici i náhradní díly na traktory Š 180. Například v okrese Rimavská Sobota je z tohoto důvodu 15 traktorů mimo provoz.

x

Zpráva o úmrtí zasloužilého stranického a státního činitele, člena ÚV KSČ, armádního generála s. L. Svobody byla širokou veřejností přijata se zármutkem. Pracující i ostatní občané vyzvedávali jeho zásluhy v boji proti fašismu, o osvobození naší vlasti, značný podíl při budování socialismu, zejména v krizových letech a věrné přátelství i oddanost k Sovětskému svazu. Jeho portréty se objevily na nástěnkách v závodech i místech, jeho život i práce byly vzpomínány na stranických i odborových desetiminutovkách, schůzích, ve školách apod. Kladně bylo hodnoceno složení a ustavení komise pro uspořádání státního pohřbu i vyhlášení Dne smutku ČSSR.

Příprava a průběh samotného smutečního obřadu měly důstojný ráz. Na pěti stanovených místech, ve smutečně vyzdobených síních, se památce soudruha Svobody přišlo poklonit v úterý a ve středu /25. a 26. září 1979/ celkem 25 365 pracujících a občanů, kteří se podepsali do kondolenčních archů. Na ústřední výbor KSČ a další centrální orgány došlo celkem 487 kondolenčních dopisů a telegramů od stranických orgánů a organizací, národních výborů, společenských organizací NF, od pracovních kolektivů, BSP, ze škol i od jednotlivců. K některým dopisům byly přiloženy smuteční listy podepsané pracujícími. Například z k.p. Sigma Slatina v Brně se podepsalo 1 045 lidí.

Velmi početná veřejnost se spolu s oficiálními hosty zúčastnila rozloučení se soudruhem Svobodou. Španělským sálem, kde byla vystavena rakev s pozůstatky zesnulého, prošlo v průběhu dopoledne dne 26. září 1979 8 - 10 tisíc lidí. Po celé trase smutečního průvodu bylo podle odhadu městského výboru KSČ v Praze 300 - 350 tisíc občanů.

Podle ohlasů mezi obyvatelstvem byla dobře přijímána forma i obsah reagence sdělovacích prostředků v celém smutečném období, včetně vlastního pohřbu. Oceňován je jejich vysoký politický obsah, a to především ve vztahu k významu a úloze KSČ v naší společnosti, internacionalismu, bratrského soužití našich národů i hlubokého přátelství se Sovětským svazem.

2. Z jednání stranických orgánů

Dne 20. září 1979 projednával jihomoravský KV KSČ zprávu předsednictva KV KSČ o plnění současných hlavních úkolů ve zkvalitňování vnitřního života strany. Ocenil vysoké úsilí, které bylo na všech úsecích činnosti pod vedením komunistů vynaloženo. Postupně se podařilo odstranit nebo zmírnit značnou část problémů vzniklých na počátku letošního roku. Přesto však v I. pololetí 1979 nebyly splněny úkoly státního plánu v průmyslu, stavebnictví, dopravě a obchodu a nebyly vytvořeny podmínky pro splnění celoročního úkolu ve výrobě obilovin.

Náročné úkoly letošního roku kladou i mimořádné požadavky na stranickou práci. Zkušenosti z průběhu výměny členských legitimací v jihomoravské krajské organizaci jsou v převážné většině v souladu s dosavadními poznatky z ostatních krajů. Potvrzují, že po průběžném vyhodnocení pohovorů k výměně legitimací stranickými orgány a přijetí konkrétních opatření vzrostla náročnost v přípravě i průběhu pohovorů. Při ukládání konkrétních úkolů se rozšířila orientace na řešení problémů pracovišť, zlepšila se jejich obsahová úroveň.

Pozitivních výsledků bylo v posledních letech dosaženo ve zkvalitňování členské základny. Organizovanost dělníků ve straně je 12,4 %, družstevních rolníků rovněž 12,4 %. Zejména se zlepšila situace v průmyslu, kde je 17 % dělníků, 54,4 % mistrů a 25,3 % inženýrskotechnických a hospodářských pracovníků členy strany. V I. pololetí letošního roku se však nepodařilo naplnit záměry v přijímání kandidátů. Proti uvažovaným 4 500 bylo přijato jen 3 298 kandidátů, z toho je 17 % ve věku 18 - 25 let, kteří nebyli členy SSM a jen 54 % kandidátů je z rodin, kde alespoň jeden z rodičů je členem KSČ. Většina je jich přijímána často bez znalostí stanov strany, povinností a práv komunisty. Mnozí z takto nepřipravených mladých lidí krátce po přijetí ztrácejí zájem o stranickou práci. Svědčí o tom skutečnost, že v krajské organizaci 5 % kandidátů

končí vyškrtnutím. Zkušenosti ukazují, že se plně vyplácí pověřovat péčí o výchovu kandidátů zkušené členy, zejména dělníky s přirozenou autoritou, zapojovat mladé kandidáty do veřejné činnosti, do různých funkcí ve společenských organizacích apod. Takový přístup přispívá k tomu, že mladí lidé po přijetí do strany nejsou ponecháni sami sobě a mnohdy i nesprávným vlivům na některých pracovištích, ale že jejich první kroky ve straně jsou cílevědomě usměrňovány.

Daří se zkvalitňovat kádrovou práci. Lepší se sociální složení stranických a společenských orgánů a organizací, zvyšuje se jejich akceschopnost, snižuje se věkový průměr pracovníků stranických aparátů a roste jejich politická i odborná kvalifikace. Nedostatky se projevují ve výběru a přípravě kádrových rezerv. Jde zejména o jejich vysoký věkový průměr, trvale se zhoršující sociální strukturu a malou odbornou i politickou připravenost. Zároveň bylo poukázáno na to, že se vyskytují případy nesoudružského jednání vedoucích pracovníků, kteří zneužívají svých funkcí, zabezpečují si různé výhody, mají sklony k okázalosti a samolibosti i nadměrnému požívání alkoholu. Za poslední dva roky došlo na KV KSČ 42 stížností na vedoucí pracovníky a některé musely být řešeny i odvoláním z funkcí, jako například v n.p. TOS Kuřim, Jihomoravských dřevařských závodech, Interhotelu, ale i SNB Znojmo a dalších.

Usnesení jihomoravského KV KSČ konkrétními opatřeními orientuje na vyšší úroveň pohovorů k výměně členských legitimací KSČ, zkvalitňování členské základny a naplňování dlouhodobého programu kádrové práce.

x

Městský výbor KSČ v Praze na svém zasedání dne 6. září 1979 projednal "Zabezpečení zásobování hospodářství hlavního města Prahy palivy a energií a úkoly pro zabezpečení zimního období 1979-80". Po stručném zhodnocení připravenosti na loňskou zimu, potíží, které se vyskytly i účinnosti přijatých závěrů, byly vytýčeny hlavní oblasti řešení úkolů k zajištění

letošního zimního období:

- Zabezpečení dodávek pro významné a závažné investiční akce palivoenergetické základny, dodávek náhradních dílů a zajištění montáží ve Středočeském kraji a pro energetické zdroje vůbec. /Zpráva obsahovala konkrétní údaje o úkolech v dodávkách jednotlivých pražských podniků odvětví paliv a energetiky/;
- zajištění plynulé práce v pražských průmyslových a stavebních podnicích, železničních a spojových organizacích v zimním období. Provedené kontroly ukázaly, že se nevyužívá možností dostat se v letních měsících do předstihu v energeticky náročných výroбах. Nevyužívá se práce v druhých a třetích směnách;
- připravenost pražských dodavatelů tepla, elektrické energie, topných plynů a paliv. Současný stav ve vytváření zásob pro zimní provoz u pevných paliv odpovídá v kvantitě stanoveným normám. Neodpovídá však kvalitativně - výhřevností, popelnatostí apod. Opatření NVP z 28.8. t.r. řeší přepravu uhlí po vodě, zvýšené využití vlastních velkotonnážních souprav, vytvoření potřebných zásob palivového dřeva, regulaci dodávek hnědého uhlí průmyslovým a mimotržním odběratelům. Ve všech závodech a podnicích je prováděna údržba, oprava a rekonstrukce zdrojů a rozvodu tepla i energie;
- dosažení zásadního obratu ve vývoji energetické náročnosti ve výrobní i nevýrobní sféře. Prověrky ukazují, že se zvýšila odběratelská disciplína a podniky vykazují značné úspory. U 11 vybraných podniků dosahují meziroční úspory paliv a energie téměř 3 %. Racionalizační opatření však zatím nejsou na potřebné úrovni. Je třeba přehodnotit návrhy prováděcích plánů na rok 1980 s cílem vytvořit trvalé úspory paliv a energie a vypracovat jejich perspektivní plány;

- opatření po linii národních výborů je orientováno na docílení úspor v zařízeních a organizacích přímo řízených národními výbory, na zapojení občanských výborů a komisí do zajišťování úsporných opatření u obyvatel. Dále řeší sjízdnost komunikací a bezpečný provoz na nich a připravenost městské hromadné dopravy.

Dále bylo projednáno plnění státního plánu v letošním roce a výhled na rok 1980. Bylo konstatováno, že podniky nahlásily bance a statistice, že nesplní plán letošního roku o 1,8 miliard t.j. o 3,5 %. To je podhodnocení letošních možností s dopadem do návrhů plánů pro rok 1980, kde je ohroženo naplnění směrnice jenom v objemových ukazatelích o 1,5 miliard. Rozpis nedodrželo 43 podniků a vyšší úkoly přijalo jen 13. Předsednictvo městského výboru strany ve své zprávě kritizovalo, že nadřízené orgány na všech stupních podřízeným organizacím úkoly pouze předaly, aniž by pomohly vyřešit stávající rozpory. Na druhé straně jsou však v nejednom případě skrývány rezervy a CZV i ZO KSČ mnohdy přejímají argumentaci hospodářského vedení o t.zv. objektivních potížích, jak to potvrdil například rozbor hospodaření n.p. Tesla Hloubětín.

x

Předsednictvo západočeského KV KSČ projednalo 13. září 1979 zprávu o přípravě koncernu Hnědouhelné doly a briketárny Sokolov na zimní období 1979-80. Koncern odpovědně přistoupil ke kritickému hodnocení předsednictva ÚV KSČ, k rozpracování usnesení vlády č. 154-79 a opatření ministra paliv a energetiky č. 25/79. Na základě vyhodnocení minulého zimního období byla zpracována konkrétní technickoorganizační opatření připravenosti na zimu a k plynulému zásobování národního hospodářství a obyvatelstva uhlím, briketami, svítiplynem a elektřinou. Programy koncernu, podniků, závodů a pracovišť byly projednány ve stranických, odborových a mládežnických orgánech i na výrobních poradách s pracujícími. Přijatá opatření jsou plněna a soustavně kontrolována na všech úrovních řízení.

Lze předpokládat, že budou splněny, případně překročeny všechny rozhodující úkoly stanovené plánem pro rok 1979 v celkové těžbě uhlí, v produkci tříděných druhů, výrobě briket, svítiplynu a elektrické energie.

Bylo vyrovnáno manko vzniklé počátkem roku ve výrobě briket a zejména ve skrývce zemin, což vytváří potřebné předpoklady pro zabezpečení náročných úkolů letošního roku. K 31. 7. 1979 překročil koncern státní plán v těžbě uhlí o 224 tisíc tun. Přitom vysoko překračuje těžbu kvalitnějších druhů uhlí; neplní však o 350 tisíc tun plán v těžbě energetického uhlí určeného pro elektrárny. Připravenost uhelných lomů plně umožňuje úspěšně se vyrovnat s ročním úkolem. Podmínkou však je plynulá přístavba vagónů ČSD, zejména velkoprostorových vozů řady WAP pro nakládku energetického uhlí.

Elektrárny zásobované koncernem mají v současné době podstatně vyšší zásoby uhlí než ve stejném období minulého roku. Hospodářské smlouvy s odběrateli uhlí jsou uspokojivě plněny. Zásobování obyvatelstva kraje pevnými palivy bylo k 31. 7. 1979 splněno na 106,8 %.

Předsednictvo KV KSČ uložilo m.j. generálnímu řediteli koncernu zabezpečit splnění všech opatření a úkolů uvedených v předloženém materiálu a předsedovi ZO KSČ generálního ředitelství zajistit jejich pravidelnou stranickou kontrolu i aktivní působení stranické organizace při jejich realizaci.

x

Podnikový výbor KSČ o.p. Škoda, ZVIL v Plzni dne 24.9. 1979 kontroloval plnění svého usnesení k práci s mladou generací. Konstatoval, že příznivé výsledky byly dosaženy zejména v prohlubování ideově výchovného působení na organizovanou mládež, ve zkvalitňování a růstu členské základny SSM, zvláště z řad dělníků, ve vytváření podmínek pro rozvoj pracovní iniciativy a rozšiřování účasti mladých dělníků a techniků v socialistickém soutěžení. Problémy a rezervy spočívají v pláno-

vitém a cílevědomém prohlubování vlivu na neorganizovanou mládež, ve zkvalitnění práce s patrony nad učni a vyučenci, ve zvýšení podílu aktivních členů SSM, hlavně z řad dělníků, přijímaných za kandidáty KSČ.

Diskuse na zasedání podnikového výboru ukázala, že se zlepšil poměr vedoucích hospodářských pracovníků, stranických a odborových funkcionářů k práci s mladými lidmi, výrazně se zvýšil podíl mladých lidí na plnění hospodářských úkolů i jejich účast na rozhodování a správě závodů a podniku. Zároveň bylo v diskusních vystoupeních poukazováno, že je zde velká část mládeže, která není pod vlivem žádné společenské organizace. Je třeba se zaměřit na odstranění rozdílů mezi výchovou v učňovském poměru a nezdravým působením některých pracovních kolektivů. Je nezbytné důsledněji vybírat kádry pro práci s mladými lidmi, prohloubit výchovný vliv hospodářských pracovníků hlavně v dílnách, rozvážně a přesvědčivě vysvětlovat aktuální otázky politiky strany.

3. Přehled o účasti zástupců ÚV KSČ na práci nižších stranických orgánů a organizací a na shromážděních pracujících v I. pololetí 1979

Při delegování zástupců ÚV KSČ byla hlavní pozornost v I. pololetí 1979 zaměřena na zasedání a akce nižších stranických orgánů a organizací a na pomoc při rozpracovávání a zabezpečování zejména:

- Usnesení a závěrů 12. a 13. zasedání ÚV KSČ;
- k přípravě a průběhu členských schůzí strany konaných počátkem roku 1979, v měsíci červnu a dalších schůzí k výměně stranických legitimací;
- na řešení mimořádné situace v národním hospodářství v souvislosti s překonáváním důsledků zimní kalamity;
- na přípravu a průběh okresních konferencí JZD a předsjezdové kampaně k celostátnímu sjezdu JZD;
- k průběhu pohovorů k výměně členských legitimací s členy výborů ZO KSČ a vyšších stranických orgánů;
- na veřejné schůze a prvomájové manifestace.

V I. pololetí 1979 se zástupci ÚV KSČ podíleli při zabezpečování úkolů a usnesení orgánů ÚV KSČ v nižších stranických orgánech a organizacích, kde se zúčastnili celkem 10 458 akcí. Zástupci ÚV KSČ - členové a kandidáti ÚV KSČ, členové ÚK RK KSČ, aparát a aktiv ÚV KSČ - svou účastí napomáhali zabezpečovat realizaci všech výše uvedených úkolů v krajských a okresních výborech a v rozhodujících základních organizacích strany.

Na zasedáních krajských výborů strany a schůzí K RK KSČ se zúčastnilo celkem 141 zástupců ÚV KSČ, z toho 26 členů a kandidátů ÚV KSČ a ÚK RK KSČ.

Na zasedáních okresních výborů strany a schůzí O RK KSČ bylo přítomno 404 zástupců ÚV KSČ, z toho 112 členů a kandidátů ÚV KSČ a ÚK RK KSČ.

Členských schůzí základních organizací strany se zúčastnilo 2 506 zástupců ÚV KSČ, z toho 238 členů a kandidátů ÚV KSČ a ÚKRK KSČ. Na veřejných schůzích strany a shromážděních pracujících bylo přítomno 212 zástupců ÚV KSČ, z toho 93 členů a kandidátů ÚV KSČ.

Stranických aktivů, seminářů, koordinačních porad, stranických skupin společenských organizací apod. se zúčastnilo celkem 2 072 zástupců ÚV KSČ, z toho 214 členů a kandidátů ÚV KSČ a ÚKRK KSČ.

Mimo toho se členové PÚV a SÚV KSČ v průběhu I. pololetí 1979 zúčastnili řady dalších různých akcí a besed, zejména v průmyslových závodech v souvislosti s palivoenergetickou situací v zimním období. Tato bezprostřední účast vedoucích představitelů ÚV KSČ byla pracujícími velmi dobře přijímána.

Kladně je rovněž nižšími stranickými orgány hodnocena pomoc ÚV KSČ poskytovaná prostřednictvím pracovních skupin, vysílaných k určité konkrétní problematice a to jednorázově či na delší období.

Mimo vnitrostranických jednání byly aktivem ÚV KSČ zabezpečovány též veřejné schůze strany a shromáždění pracujících k významným politickým a celospolečenským událostem, zejména k oslavám výročí Vítězného února a na prvomájové manifestaci.

Delegování zástupců ÚV KSČ bylo prováděno diferencovaně, v úzké součinnosti s jednotlivými odděleními ÚV KSČ a dle specifiky projednávaných problémů.